

הערל פרק שמיני יבמות

פג.

עין משפט גזר מצוה

ליחא למתניתין דקתני לר' יוסי (א) אנדרוגינוס מאכיל את אשתו בתרומה: **מקמי ברייתא**. דקתני לר' יוסי ספיקא הוא: **מדשקיה רבי יוסי לר' שמעון בן זוגיה**. לאיירי בזהיה בתניתין ואיירי בצרייתא לחודיה ש"מ הדר ביה ולא נגזר הילך דמימא סמי תנא דברייתא מקמי תנא

דמתני' דלי תנאי היא תרתייהו הוה תני להו נמי בצרייתא ומפיך לדברי שמעון כדאפרכי לדברי יוסי: דהייש לייחודה. לאמר שמואל דהולך (לעיל דף מה.) הלכה כרבי יהודה בשומרת יבם שקדש אחיו את אחותה ומהכא אמרין לה בנמס' מגילה ב' הקורא (דף יט.) הלכה כרבי יוסי. דמתני' ואמרני כי רב היינו רב הונא דלמקמי' ופליגי אדאמרן לעיל אליבא דרב ליחא למתניתין ובהרכבה לקמן מפרש לה וכן קושי וקדוש וכו' והוה איירי רבי שמעון בזהיה הלכך מסתברא דלר' יוסי דמתני' קאי דאיירי רבי שמעון בזהיה: ועקור. דקא קלטת בשביעית דלזין הרכבה קולטת פחות משלשים יום: לריך שלשים ושלשים. כדי שתקלוט שלשים לפני שביעית כלל שלשים לפני שביעית כשביעית דמו דנפקא לן מנחריש ובקרי תשבות' במשקין צית השלחין (מ"ג א.): ג' ו'. ג' לקליטה שתקלוט קודם זמן האיסור: כמה יהא קישויה דקיי"ל (מה דף לו.) בנדה דלדורייתא המקשה בתוך י"א שבין נדה לנדה ורואה דס' ג' ימים לזויה ממתת עבר וולדה אינה באה לזויה ליתא לריכה ספירת ז' נקיים כוללת בוזב אלף ימי טומאת לידה כוללת גרידתא דתניא (ס"ט) כי יזוב וזב דמה' דמה ממתת עלמה ולא ממתת ולד וכמה יהא קישויה דאמר' ממתת ולד הוא פסולו מ' או חמשים יום קודם לידה: **דיום תשדף**. חדש טעמי עובד לילת בן ופעמים שאין יותר מיום או יומים

כגון שילדה ב' בחדש אין הולך מטהר אלף דמים שראתה מר"ח ואילך שאין בזה על ידו לזיבה אם לא ראתה ג' ימים רכופים קודם ר"ח דקסבר ר' יהודה שיפורא גרים (ט) (שופר שבית דין מוקעים לקידוש (א) גורם הקשויו) ופעמים שהוא מטהר את כל החדש כגון אם ילדה בסופו ואין הטהרה אלף מוציאה אלף מנדה אינו מטהרה בימי נדה ואם שפתה מן הלעז סמוך ללידה יום אחד אף מוציאה לא טהרה והרי היא לילת בוזב וריכה ז' נקיים דלגזר קמא לאו ממתת ולד הוא: **קידוש**. לשון פן תקדש (בבב) אסר תבואת חצרו וחייב לשלם: אמרי

הלכה בר' יוסי באנדרוגינוס. פירש בקונטרס דכרבי יוסי דמתניתין פסק דכל דכל הגן מילי דחשיב הכא אנדרוגינוס הרכבה וקושי וקידוש כולם משניות הם ואיירי ר' שמעון בזהיה רבי יוסי ש"מ דלאלנדוגינוס דמתני' קאי (א) ועוד דאמרני כי רב היינו רב הונא דלמקמי' ופליגי אדאמרן לעיל אליבא דרב ליחא למתניתין ובהרכבה לקמן מפרש לה וכן קושי וקדוש וכו' והוה איירי רבי שמעון בזהיה הלכך מסתברא דלר' יוסי דמתני' קאי דאיירי רבי שמעון בזהיה: ועקור. דקא קלטת בשביעית דלזין הרכבה קולטת פחות משלשים יום: לריך שלשים ושלשים. כדי שתקלוט שלשים לפני שביעית כלל שלשים לפני שביעית כשביעית דמו דנפקא לן מנחריש ובקרי תשבות' במשקין צית השלחין (מ"ג א.): ג' ו'. ג' לקליטה שתקלוט קודם זמן האיסור: כמה יהא קישויה דקיי"ל (מה דף לו.) בנדה דלדורייתא המקשה בתוך י"א שבין נדה לנדה ורואה דס' ג' ימים לזויה ממתת עבר וולדה אינה באה לזויה ליתא לריכה ספירת ז' נקיים כוללת בוזב אלף ימי טומאת לידה כוללת גרידתא דתניא (ס"ט) כי יזוב וזב דמה' דמה ממתת עלמה ולא ממתת ולד וכמה יהא קישויה דאמר' ממתת ולד הוא פסולו מ' או חמשים יום קודם לידה: **דיום תשדף**. חדש טעמי עובד לילת בן ופעמים שאין יותר מיום או יומים

כגון שילדה ב' בחדש אין הולך מטהר אלף דמים שראתה מר"ח ואילך שאין בזה על ידו לזיבה אם לא ראתה ג' ימים רכופים קודם ר"ח דקסבר ר' יהודה שיפורא גרים (ט) (שופר שבית דין מוקעים לקידוש (א) גורם הקשויו) ופעמים שהוא מטהר את כל החדש כגון אם ילדה בסופו ואין הטהרה אלף מוציאה אלף מנדה אינו מטהרה בימי נדה ואם שפתה מן הלעז סמוך ללידה יום אחד אף מוציאה לא טהרה והרי היא לילת בוזב וריכה ז' נקיים דלגזר קמא לאו ממתת ולד הוא: **קידוש**. לשון פן תקדש (בבב) אסר תבואת חצרו וחייב לשלם: אמרי

הלכה בר' יוסי באנדרוגינוס. פירש בקונטרס דכרבי יוסי דמתניתין פסק דכל דכל הגן מילי דחשיב הכא אנדרוגינוס הרכבה וקושי וקידוש כולם משניות הם ואיירי ר' שמעון בזהיה רבי יוסי ש"מ דלאלנדוגינוס דמתני' קאי (א) ועוד דאמרני כי רב היינו רב הונא דלמקמי' ופליגי אדאמרן לעיל אליבא דרב ליחא למתניתין ובהרכבה לקמן מפרש לה וכן קושי וקדוש וכו' והוה איירי רבי שמעון בזהיה הלכך מסתברא דלר' יוסי דמתני' קאי דאיירי רבי שמעון בזהיה: ועקור. דקא קלטת בשביעית דלזין הרכבה קולטת פחות משלשים יום: לריך שלשים ושלשים. כדי שתקלוט שלשים לפני שביעית כלל שלשים לפני שביעית כשביעית דמו דנפקא לן מנחריש ובקרי תשבות' במשקין צית השלחין (מ"ג א.): ג' ו'. ג' לקליטה שתקלוט קודם זמן האיסור: כמה יהא קישויה דקיי"ל (מה דף לו.) בנדה דלדורייתא המקשה בתוך י"א שבין נדה לנדה ורואה דס' ג' ימים לזויה ממתת עבר וולדה אינה באה לזויה ליתא לריכה ספירת ז' נקיים כוללת בוזב אלף ימי טומאת לידה כוללת גרידתא דתניא (ס"ט) כי יזוב וזב דמה' דמה ממתת עלמה ולא ממתת ולד וכמה יהא קישויה דאמר' ממתת ולד הוא פסולו מ' או חמשים יום קודם לידה: **דיום תשדף**. חדש טעמי עובד לילת בן ופעמים שאין יותר מיום או יומים

בריה בפני עצמה בו'. אר"י דהאי בריה לא הוה פירושו כגון בריה שבמקומות אחרים שאינו ספק אלף בריה דקאמר הכא היינו שהוא ספק דקאמר ולא הכריעו בו כו' וכן משמע בהמפלת (דה דף טז.) לאמר רב טומטוס ולאנדרוגינוס שראו לזון או אודם

אין שורפין עליו את התרומה ראו לזון ואודם כחמת שורפין עליו את התרומה אלמא בזהיה משוי ליה רב ספיקא והיינו ע"כ כר' יוסי דברייתא דלר' יוסי דמתני' זכר הוא וקשה דמסופתא דכזורים (פ"ב) מסיים בהך ברייתא דשמעין אלף טומטוס אינו כן אלף או ספק איש או ספק אשה מכלל דלאנדרוגינוס לא הוה ספק אלף אינו לא איש ולא אשה ועוד מדלת"ק דר' יוסי דמסופתא דכזורים הוה אנדרוגינוס ספק ומתמא כחודם כנסיים ובלזון ככאשים מכלל דלר' יוסי לא הוה ספק ואר"י דהתם ה"פ אלף טומטוס אינו כן כמו אנדרוגינוס שהוא ספק מחמת שהוא בריה משונה משום שיש לו זכרות ונקבות והוא ספק לעולם אלף טומטוס אינו כן אלף ספק שהוא איש ודאי או אישה ודאית אלף שהוא מכוסה ואין ניכר וחס קדש ונקרע וגמלא זכר וגלגלי מילתא דמתחלה היה זכר ודאי וכן אם נתקדשה וגמלא נקבה ור' יוסי לא פליגי אתנא קמא אלף לפרושי טעמא דתנא קמא קאתי אע"ג דקתני ר' יוסי אומר אי נמי כולה ר' יוסי אפי' שרבי יוסי אומר וע"ג דפליגי אפלי דקאמר תנא קמא (ס"ט) הריני נזיר שזה איש ואשה פירוש שניהם זין איש זין אשה הרי זה נזיר ועלה פליגי ר' יוסי שאין חשבו איש ואשה חלף זה או זה ות"ק סבר שחשבו שניהם במקצת כאיש ובמקצת הוא כלאה וקאמר נמי ת"ק הריני נזיר שאין זה לא איש ולא אשה הרי זה נזיר לפי שאין זה לא איש גמור ולא אשה

גמורה: **רבי יוסי** זוגיה בו'. תימה דלמא הדר ביה מצרייתא לגזי ר' שמעון דמתניתין: **כי מתעקרא מתני' א"א חייש**. ואע"ג דכמה משניות קוברות דלאנדרוגינוס ספק ב' אם לא הביא (שבת דף קלד:) ובהמפלת (מה דף טז.) ובפרק על אלו מומין (בבב) דקאמר ר' יוסי אנדרוגינוס הוא זכר שהמנהל היא עיקר מן הברייתא ומי' דייק שפיר לקמן דלאנדרוגינוס לשמואל זכר הוא אע"ג דכמה משניות סברי דספיקא הוה דלמא דקסבר כההו משניות לא היה אומר דליתא לברייתא דכיון שמופס אותה סברא עיקר היה לו לומר דברייתא היא עיקר שאומרת כן לרבי יוסי:

דליתא למתניתין מקמי ברייתא דתניא רבי יוסי אומר *אנדרוגינוס בריה בפני עצמה הוא ולא הכריעו בו חכמים אם זכר אם נקבה אדרבה ליתא לברייתא מקמי מתניתין מדשבקיה רבי יוסי לבר זוגיה ש"מ הדר ביה ושמואל אמר ליתא לברייתא מקמי מתניתין אדרבה ליתא למתניתין מקמי ברייתא דהא שמעינן ליה לשמואל *דחייש ליחידא הני מילי כי לא מתעקרא מתניתין אבל כי מתעקרא מתניתין לא חייש אמרי בי רב משמיה דרב הלכה כרבי יוסי באנדרוגינוס ובהרכבה אמר בקושי ובקידוש אנדרוגינוס הא דאמרן הרכבה דתנן (ז' אין נוטעין ואין מבריכין ואין מרכיבין ערב שביעית פחות משלשים יום לפני ראש השנה ואם נטע והבריך והרכיב יעקור *רבי יהודה אומר כל הרכבה שאינה קולטת בשלשה ימים שוב אינה קולטת רבי יוסי ור' שמעון אומרים *שתי שבתות ואמר ר"ג אמר רבה בר אבוה לרבי האומר שלשים צריך שלשים ושלשים לרבי האומר שלשה צריך שלשה ושתי שבתות ושלשים אמר בקושי וקידוש קושי דתנן *כמה יהא קישויה ר"מ אומר או ארבעים או חמשים יום רבי יהודה אומר דייה חדשה רבי יוסי ור' שמעון אומרים *אין קישויו וותר משתי שבתות קידוש דתנן *המסכך גפנו על גבי תבואתו של חברו הרי זה קדש וחייב באחריותו *דברי רבי מאיר רבי יוסי ורבי שמעון אומרים

כגון שילדה ב' בחדש אין הולך מטהר אלף דמים שראתה מר"ח ואילך שאין בזה על ידו לזיבה אם לא ראתה ג' ימים רכופים קודם ר"ח דקסבר ר' יהודה שיפורא גרים (ט) (שופר שבית דין מוקעים לקידוש (א) גורם הקשויו) ופעמים שהוא מטהר את כל החדש כגון אם ילדה בסופו ואין הטהרה אלף מוציאה אלף מנדה אינו מטהרה בימי נדה ואם שפתה מן הלעז סמוך ללידה יום אחד אף מוציאה לא טהרה והרי היא לילת בוזב וריכה ז' נקיים דלגזר קמא לאו ממתת ולד הוא: **קידוש**. לשון פן תקדש (בבב) אסר תבואת חצרו וחייב לשלם: אמרי

הלכה בר' יוסי באנדרוגינוס. פירש בקונטרס דכרבי יוסי דמתניתין פסק דכל דכל הגן מילי דחשיב הכא אנדרוגינוס הרכבה וקושי וקידוש כולם משניות הם ואיירי ר' שמעון בזהיה רבי יוסי ש"מ דלאלנדוגינוס דמתני' קאי (א) ועוד דאמרני כי רב היינו רב הונא דלמקמי' ופליגי אדאמרן לעיל אליבא דרב ליחא למתניתין ובהרכבה לקמן מפרש לה וכן קושי וקדוש וכו' והוה איירי רבי שמעון בזהיה הלכך מסתברא דלר' יוסי דמתני' קאי דאיירי רבי שמעון בזהיה: ועקור. דקא קלטת בשביעית דלזין הרכבה קולטת פחות משלשים יום: לריך שלשים ושלשים. כדי שתקלוט שלשים לפני שביעית כלל שלשים לפני שביעית כשביעית דמו דנפקא לן מנחריש ובקרי תשבות' במשקין צית השלחין (מ"ג א.): ג' ו'. ג' לקליטה שתקלוט קודם זמן האיסור: כמה יהא קישויה דקיי"ל (מה דף לו.) בנדה דלדורייתא המקשה בתוך י"א שבין נדה לנדה ורואה דס' ג' ימים לזויה ממתת עבר וולדה אינה באה לזויה ליתא לריכה ספירת ז' נקיים כוללת בוזב אלף ימי טומאת לידה כוללת גרידתא דתניא (ס"ט) כי יזוב וזב דמה' דמה ממתת עלמה ולא ממתת ולד וכמה יהא קישויה דאמר' ממתת ולד הוא פסולו מ' או חמשים יום קודם לידה: **דיום תשדף**. חדש טעמי עובד לילת בן ופעמים שאין יותר מיום או יומים

כגון שילדה ב' בחדש אין הולך מטהר אלף דמים שראתה מר"ח ואילך שאין בזה על ידו לזיבה אם לא ראתה ג' ימים רכופים קודם ר"ח דקסבר ר' יהודה שיפורא גרים (ט) (שופר שבית דין מוקעים לקידוש (א) גורם הקשויו) ופעמים שהוא מטהר את כל החדש כגון אם ילדה בסופו ואין הטהרה אלף מוציאה אלף מנדה אינו מטהרה בימי נדה ואם שפתה מן הלעז סמוך ללידה יום אחד אף מוציאה לא טהרה והרי היא לילת בוזב וריכה ז' נקיים דלגזר קמא לאו ממתת ולד הוא: **קידוש**. לשון פן תקדש (בבב) אסר תבואת חצרו וחייב לשלם: אמרי

קלח א מיי פ"ב מהל' אישות הלכה כד ופ"ב מהלכות מירוח הלכה כד:
קלח ב ג ד מיי פ"ג מהלכות שמיטה ויובל הלכה כד סגנו לאוין דסו:
קלח ה מיי פ"ד מהל' אישורי ביאה הלכה כד סגנו לאוין קלח:
תוספות ישנים
משבקי' ר' יוסי לר' זוגיה. וא"ת ומגלן דברייתא עיקר דלמא ר' יוסי אמר דברייתא ברייתא ושמע לר' שמעון הא דמתני' ובכרה ואמר נמי כותיה והרי ביה דברייתא ומתני' עיקר אין זה קושי דהא סברא הוא דמתני' קדמה לברייתא כ"ל עוד אומר רבינו נתנאל מדקאמר ולא הכריעו בו חכמים משמע דשמעיה לחכמים שהכריעו בו לעשותו סבר הוא לא חשיב ליה הכריעה בריכה לא דמתני' ולא הכריעו לא הכריעו היעז והיינו מר' שמעון שהכריעו בו לחשוב סבר הוא לא סבר כן:
(א) וראה לדבר דכרבי יוסי דמתני' ספיק דלי כרבי יוסי דברייתא מתני' דרב למה לי לומר דהלכה כר' יוסי: (ב) אבל י"ל כהמיהא דלמקן דהא דסבר דהייב מר' מקומות אינו משום יפורא דהא זכר (ויקרא יז) דמבריין ליה ג' ימים קדוש דהא דהא י"א לאו זכר לא רביה קדש אכן יש לדחות דדאי גבי סקילה שאני משום דגלי קדש דהיינו נמי אשכחנא דר' יהודה אמר לעיל (עב):
אנדרוגינוס שקדש קידושו פסול מפני שהוא ספק איש ספק אשה ופ"ר אליעזר מילה משמע (שבת קלד):
דברי ר' יהודה למול אנדרוגינוס בשבת וא"כ דהייב טעמא משום דגלי קדש יפורא דההולך ימול כל זכר (בראשית י"ב) דמריב ליה והכא נמי גבי סקילה שאני דגלי קדש:
(ג) דאמרין פ"ק דר"ה האורח והדוחן והשתמשו ששירשי יום אחד לפני ר"ה מתעשרין לשעבר ומותרין מר' שביעית אהנה לא בעיין ומסופת כלל רק בתרשיה וקפירה דמריב (שמות לז) מחרש ובקרי תשבות. אפילו ארבעים ו' יום. פירשתי בנדה: המסך גפנו פירשתי פ"ק דב"ב: